

Posudek diplomové práce Kristýny Jenerálové
Cante jondo jako reflexe pocitu osamocení příslušníků flamencové kultury

Vedoucí práce: Mgr. Dora Poláková, Ph.D.

Oponent: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Diplomová práce Kristýny Jenerálové vyniká rozsáhlou znalostí španělského flamenca, a to ve všech jeho aspektech, hudebním, tanečním a literárním. Mnohaletý zájem o tento kulturní fenomén a opora ve studiu více oborů (etnologie, specializovaný muzikologický seminář v Granadě) autorce umožňuje se v jeho složité rozvětvenosti a terminologii spolehlivě orientovat. Právě erudovanost v této specializaci dává práci mimořádnou hodnotu.

Text je přehledně rozvržen, od promyšlené metodologické pasáže, přes historický a muzikologický kontext flamenca, po vlastní jádro práce; pouze podkapitola 4.1.1 (jediná na této rovině) nemá kompoziční logiku. Stěžejní část práce se soustřeďuje na téma samoty ve flamencových textech a vzhledem k šíři materiálu má panoramatickou podobu. Odstíněně charakterizuje šestnáct druhů flamenca, přesněji jeho hlavní oblasti „cante jondo“, řazených abecedně (od formy „cabal“, přes „carcelera“, „saeta“, „soleá“ atd., po „tiento“). Cenná je zde znalost detailního rozlišení jednotlivých forem, zajímavé poznatky o etymologii jejich názvů a zvládnutí tematického rozboru motivů samoty – jejich výběr, překlady, interpretace. Dobrý postřeh spojuje osamocení s kreativitou a autonomností umění v době hispánského modernismu (byť se nedá tak jednoznačně tvrdit, že umělec prosazuje svou invenci v té době poprvé). Zajímavé interpretace motivů samoty v textech flamencových písní například ve srovnání s černošskými písněmi (s. 21) nebo při vnímání skryté významové vrstvy a kontextu cikánské kultury (s. 35).

Kapitola o Lorcových sbírkách *Poema del cante jondo* a *Romancero gitano* ukazuje autorčinu vnímavost k lyrickým textům a jemně formulovanou interpretaci, kterou u flamencových textů poněkud zatlačoval panoramatický výklad. Cenný postřeh poukáže na paralelu obdobného motivu u Garcii Lorcy a Césara Valleja. Kdežto kusá poznámka o tématu samoty v textech jedné současné zpěvačky (s. 47) nemá v této letmé podobě oprávnění.

Obecné formulace o samotě člověka v závěru práce působí rozkolísaně. Naopak přesvědčivé je po celém bohatém výkladu závěrečné shrnutí komplexnosti umění flamenca, jehož tradice vytvořila propracovanou kulturu.

Mám ovšem připomínky k jazyku práce a k formálním aspektům. Celkově je jazyk práce relativně kultivovaný, ale místy jsou formulace neobratné nebo nejisté (např. „už bylo asi již dříve řečeno“, s. 20). Ve stylu se vyskytují nedbalosti (občas chybí slovo nebo se naopak ve větě totéž slovo dvakrát opakuje), text by potřeboval ještě redakční přehlédnutí (např. „slokou ..., kterou může posluchač chápat spíše preventivní snaha pocitu osamocení od drahé osoby a snahu mu předejít“, s. 24). Terminologii má autorka zažitou na poli hudby a flamenca, kdežto v literárněvědných termínech se občas vyskytují nepřesnosti (např. „od modernismu, kdy romantičtí hrdinové“, s. 7; „poetický jazyk“, namísto „básnický“, s. 21; metrika, jak se zdá, není brána jako jazykový prostředek, s. 19). V pravopise se uchovává zastaralá podoba s/z (rekvisity, profesionalisování, verse, organisace apod.). V grafické úpravě v citátech chybí členění veršů (ani nejsou naznačeny lomítkem); bezdůvodně bývají užity jednoduché uvozovky; závorky se kromě běžných někdy nahrazují lomítkem; názvy

knih nejsou kurzívou. Jednotlivé gramatické prohřešky: pro níž; ze čtyřech; teoretici, jenž; stírajíc místo stírajíce; užití slova milénium ve smyslu století. V syntaxi jsou nadužívány čárky ve větě jednoduché. Na konci přeložených citátů chybí tečka. Ojediněle chybí poznámka pod čarou (40, 98), nebo není zřejmé, na které dílo odkazuje (99 „Lorca, 1931“), případně u citátu vůbec chybí odkaz. Jedna věcná chyba: Karel Čapek nemohl být „turistou ve Španělsku za druhé světové války“ (s. 13), zemřel 1939; *Výlet do Španěl* napsal roku 1930.

Odpovídající je práce s odbornou literaturou. Jména autorů by bylo lépe nezkracovat (zejména u příjmení Garcíi Lorcy).

Práce Kristýny Jenerálové splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako velmi dobrou.

Anna Housková

11. 6. 2018